

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.044/2025/10.
Az I. rendű felperes:	kk. I.r. felperes (lakcím1),
A II. rendű felperes:	kk. II.r. felperes (lakcím1),
A III. rendű felperes:	III.r. felperes (lakcím1)
Az I. és II. rendű felperesek törvényes képviselője:	III.r. felperes (lakcím1)
A I.-III. rendű felperesek képviselője:	dr. Dora Márta ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Budapest Főváros Kormányhivatala kerületi hivatala1 (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Kovács Norbert kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	gyámhatósági ügyben indult mulasztási per
A fellebbezést benyújtó fél:	I-III. rendű felperesek, 22. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott ítélet:	Fővárosi Törvényszék 16.K.701.665/2024/19. számú ítélete

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A III. rendű felperes a kiskorú I. és II. rendű felperesek (a továbbiakban: gyermekek) törvényes képviselője, vér szerinti édesanyja; a gyermekek felett a szülői felügyeleti jogot a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23.P.103.334/2015/59. számú egyezséget jóváhagyó végzése alapján gyakorolja.

[2] A vármegyei Kormányhivatal helységli Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya a 2023. november 8-án kelt és azonnal végrehajtható határozatszámmal számú határozatával a gyermekeket ideiglenes hatállyal a Fővárosi központ és szakszolgálat otthonában helyezte el. Megállapította, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés ideje alatt a gyermekek tekintetében az anya gondozási-nevelési joga szünetel; az apa gondozási-nevelési joga pedig a Pesti Központi Kerületi Bíróság egyezséget jóváhagyó végzése alapján szünetel. Döntését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdés a) pontjára és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 95. § (1) bekezdésére alapította; az ideiglenes hatályú elhelyezés azonnali szükségességét az anya kiszámíthatatlan pszichés állapotával és a kiskorú gyermekek súlyos veszélyeztetettségével indokolta.

[3] A szülői felügyeleti jogot gyakorló III. rendű felperes lakóhelyváltozása folytán a 2023. november 16-án kelt határozatszámmal számú áttételt elrendelő végzés alapján az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata ügyében illetékes hatóságként az alperes járt el.

[4] A gyámhivatal a 2023. december 20-án kelt határozatszámmal számú határozatával szabályozta az anya-gyermekek közötti kapcsolattartást.

[5] A hálózat vezetője kezdeményezésére a gyámhivatal a 2024. január 16-án kelt határozatszámmal számú határozatával a gyermekek új ideiglenes gondozási helyét 2023. december 13-tól személyi nevelőszülőnél jelölte ki. A nevelőszülő tanácsadó 2024. március 21-én a gyámhivatalnak jelezte, hogy a gyermekeket ellátó nevelőszülő örökbefogadott lányát és az ellátásból már kikerült felnőtt korú lányát a nevelőszülő külön élő férje, aki nem tartózkodik a gondozási helyen, szexuálisan bántalmazta. A hálózat vezetője 2024. március 26-án kezdeményezte a gyermekek gondozási helyének azonnali megváltoztatását, a nevelőszülő munkaviszonyának megszüntetése miatt.

[6] Az alperes (első alkalommal) a 2024. március 26-án kelt határozatszámmal számú végzéssel kereste meg a OGYSZ Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat vármegyei Elhelyezési Szolgálatát, hogy tegyen javaslatot a gyermekek gondozási helyére, valamint a kapcsolattartás módjára, formájára és helyére. A megkeresett szerv 2024. április 12-én arról tájékoztatta az eljáró hatóságot, hogy a gondozási hely keresése folyamatban van, de férőhely hiánya miatt jelenleg nem tud javaslattal élni.

[7] A III. rendű felperes a 2024. január 25-én kelt kérelmében a gyermekek családba történő visszahelyezését, az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetését kérte, majd 2024. február 5-én ismételt kérelmet nyújtott be az alpereshez a gyermekek családba helyezése iránt.

[8] A hálózat 2024. április 29-én arról számolt be, hogy véleménye szerint az anya és a gyermekek között megvalósult kapcsolattartások a gyermekek érdekét nem szolgálják. A

kapcsolattartásokon rendszeresen megjelenik az anyai nagyszülő, annak ellenére, hogy nem rendelkezik kapcsolattartási joggal; emiatt a kapcsolattartások során több alkalommal történtek atrocitások a nagyszülő és a nevelőszülő tanácsadó között.

[9] A hálózat1 intézményvezetője 2024. május 15-én az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek újbóli szakértői bizottság általi felülvizsgálatát indítványozta. Az alperes a 2024. május 22-én kelt határozatszám6 számú végzéssel megkereste az OGYSZ Területi Gyermekevédelmi Szakszolgálat vármegyei Elhelyezési Szolgálatát, hogy tegyen javaslatot, indokoltnak tartja-e a gyermekek újbóli, szakértői bizottság általi vizsgálatát, amennyiben igen, úgy végezze el a gyermekek személyiségvizsgálatát és tegye meg a gyermekek elhelyezésével kapcsolatos szakmai javaslatát.

[10] A Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi Főosztálya, mint felügyeleti szerv a határozatszám7 számú, 2024. június 3-án kelt végzésével az alperes vezetője kizárási kérelmének helyt adott, és a folyamatban lévő ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata iránti eljárásban elsőfokú eljáró hatóságként – az alperes egyidejű kizárása mellett – Budapest Főváros Kormányhivatala kerületi hivatal2át kijelölte. A végzés indokolása szerint a kizárást/kijelölést a hatóság félelemmentes, tárgyilagos és pártatlan eljárása tette indokoltá. A vér szerinti anya és az anyai nagyszülő viselkedése kirívóan ellenséges, kulturálatlan, szélsőséges, a közbizalmat romboló, amellyel a gyámhatósági munkát akadályozzák, ellehetetlenítik. A III. rendű felperes a perben, a 2024. július 4-én kelt beadványában perbevonási kérelmet terjesztett elő Budapest Főváros Kormányhivatala kerületi hivatal2a, mint kijelölt hatóság tekintetében, amely kérelmet az elsőfokú bíróság a 17. sorszáma – fellebbezés hiányában jogörre emelkedett – végzésével elutasította.

A mulasztási keresetek, a védírat

[11] A III. rendű felperes személyében és a kiskorú gyermekek törvényes képviselőjeként a 2024. április 5-én kelt keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes nem tett eleget a Gyvt. 73. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségének és/vagy kötelezze az alperest a Gyvt. 73. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségének teljesítésére, az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetésére, tekintettel arra, hogy annak okai nem állnak fenn. A gyermekeknek jogszabály alapján a vér szerinti szülőnél kell lenniük, attól eltérő elhelyezés csak jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén, meghatározott ideig történhet. A Gyvt. 73. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott 30 napos határidő 2023. december 7-én, a b) pontban meghatározott 45 nap 2023. december 17-én, a c) pontban rögzített 60 nap 2024. január 7-én lejárt, azonban a gyermekek nevelésbe vételét nem rendelték el, jogcím nélkül továbbra is a nevelőszülőnél vannak. A gyermekeket nem adták vissza a vér szerinti édesanyjuknak, semmilyen intézkedés nem történt a gyermekek törvényes elhelyezése érdekében. A gyermekek legfőbb érdekét szem előtt tartva kérte a mulasztás megállapítását.

[12] A III. rendű felperes a gyermekek törvényes képviselőjeként is előterjesztett, 2024. július 4-én kelt keresetlevelében kérte a bíróságot, állapítsa meg, hogy az alperes nem tett eleget az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (2) bekezdés c) pontja és (4) bekezdése szerinti kötelezettségének, mivel a 60 napos ügyintézési határidőn belül családba fogadási kérelmeit nem bírálta el. Két alkalommal,

2024. január 25-én és 2024. február 5-én kérte a gyermekek családba fogadásának engedélyezését, amire az alperes nem intézkedett. Mellékelte az anyai nagymama, személy² nyilatkozatát, aki vállalja a gyermekek gondozását. A 60 napos ügyintézési határidő legkésőbb 2024. április 5-én lejárt, az alperes a családba fogadási kérelmekről elmulasztott dönteni, a gyermekek továbbra is ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vannak. Az elsőfokú bíróság 13-I. sorszám alatt intézkedett ezen, 2024. július 4-én kelt keresetlevél új kereseti kérelemként új peres számra történő lajstromozásáról, így az jelen eljárásnak nem tárgya.

[13] Az alperes a 2024. április 5-én kelt keresetre előterjesztett védiratában annak elutasítását kérte. Állította, hogy a határidő túllépésében mulasztás nem terheli. Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata ügyében az eljárás még folyamatban van, melynek során számos eljárási cselekményt végzett, így a 2023. december 6-án kelt szám1 számú levéllel tájékoztatta személy³ szülőt a folyamatban lévő eljárásról, továbbá a szülői felügyeleti jog rendezésének bírósági úton történő lehetőségéről. A 2024. február 14-én kelt határozatszám8 számú végzésével a III. rendű felperes és az anyai nagyszülő pszichológiai, pszichiátriai vizsgálatának elvégzésére, együttes szakvélemény elkészítésére és a szakértői munkadíj előterjesztésére a központ1 szakértői szerv¹at szakértőként kirendelte. A kirendelés visszautasítása miatt a 2024. március 20-án kelt határozatszám8 számú végzésével másik szakértőt rendelt. A kirendelés ismételt visszautasítása miatt a 2024. április 11-én kelt határozatszám9 számú végzésével szakértőként szakértő1-t és szakértő2-t rendelt ki, valamint több alkalommal megkereste az OGYSZ Területi Gyermekevédelmi Szakszolgálat vármegye1 Elhelyezési Szolgálatát.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[14] Az elsőfokú bíróság a mulasztási keresetet elutasította. Elöljáróban kiemelte, hogy a mulasztási per tárgya a jogellenes mulasztás, végső célja pedig a hatóság eljárásának, döntésének vagy más cselekményének kikényszerítése. Utalt a Kúria Kf.VI.39.847/2021/3. számú döntésének elvi tartalmára, mely szerint amennyiben a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettségének - akár a mulasztási per során tesz eleget -, mulasztási ítélet meghozatalának nincs helye. Rögzítette, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára a jogszabály által meghatározott határidő az elrendelését követő napon, a konkrét esetben 2023. november 9-én elkezdődött, függetlenül attól, hogy a III. rendű felperes lakóhelyváltozása folytán az ügy felülvizsgálata időközben másik gyámhivatal illetékességébe került. A Gyvt. 73. § (1) bekezdés a) pontja alapján a hatóságnak abban az esetben volt az elrendeléstől számított 30 napon belül határozathozatali kötelezettsége, amennyiben az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetésének lett volna helye. Az iratok alapján megállapította, hogy az alperes azt követően, hogy az áttételt elrendelő végzés és iratok hozzá megérkeztek, a felülvizsgálatot megkezdte, eljárási cselekményeket végzett. A Gyvt. kommentárja részletes felsorolást ad a tekintetben, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatakor mely feladatokat kell az illetékes gyámhivatalnak elvégeznie, márpedig az alperes eljárási cselekményeket folyamatosan végez, és az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatát neki nem felróható okból nem fejezte be.

[15] Jelentőséget tulajdonított annak, hogy Budapest Főváros Kormányhivatala a 2024. június 3-án kelt határozatszám 7 számú végzésével az alperest az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatából kizárta, egyidejűleg Budapest Főváros Kormányhivatala kerületi hivatalát kijelölte, amelyből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes az ítélet meghozatalakor a közigazgatási cselekmény megvalósítására már illetékességgel nem rendelkezett, így keresetnek helyt adó ítélet nem hozható. Megjegyezte, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata, a bizonyítékok mérlegelése a gyámhivatal feladata, annak megszüntetésére a bíróság a gyámhatóságot nem kötelezheti.

A fellebbezés

[16] A felperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság eljárás lefolytatására kötelezését kérték. Állították, hogy az ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 129. § (1) és (3) bekezdését. Az ítéletben hivatkozott Kf.VI.39847/2021/3. számú döntés elvi tartalma nem alkalmazható, mert jelen esetben az alperes a mulasztási per alatt nem tett eleget jogszabályi kötelezettségének. Sérti a tisztességes eljárást, a kijelölt hatóság perbehívásának elutasításával ellehetetlenítette a kereseti kérelem utólagos teljesítését. Az ítélet az igazságszolgáltatás tekintélyét is sérti, mert lényegében saját törvénysértéseivel magyarázza az alperes pernyertességét. Az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 85. § (2) bekezdését, a mulasztás megállapítása alól az alperest jogsértő módon mentesítette azon indokkal, hogy az ítélet meghozatalának időpontjában már nem tud eleget tenni a közigazgatási cselekmény megvalósításának. Az ítélet sérti a Kp. 88. § (1) bekezdés c) pontját, valamint (2) bekezdését is, mert a kereset elutasításának a feltételei nem álltak fenn, az alperes jogszabálysértő mulasztást követett el, így neki kell viselnie annak következményeit, és a kereset elutasítása ellenére az alperest kell kötelezni a felperesi perköltség megtérítésére.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[17] A fellebbezés alaptalan.

[18] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés korlátaira tekintettel bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatkor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes mulasztására hivatkozással benyújtott kereseti kérelem alapján a Kp. XXII. Fejezete szerinti mulasztási perben meghozott elsőfokú ítélet jogszerűségének vizsgálata képezte feladatát, az utóbb kijelölt közigazgatási szerv mulasztását nem vizsgálhatta. A Kp. 2. § (4) bekezdése szerint, ha a Kp. eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. Ha a felperes jogsérelemként a keresetében a Kp. 38. § (1) bekezdése

alapján a mulasztás megállapítását kéri, a közigazgatási bíróság ennek feltételrendszerét vizsgálja. Márpedig a Kp. 128. § (3) bekezdésének megfelelő keresetlevelet a III. rendű felperes csak a kizárt közigazgatási szerv vonatkozásában terjesztett elő, a kijelölt közigazgatási szerv perbevonási kérelme a speciális mulasztási kereset előterjesztését nem pótolhatta.

[19] A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság a III. rendű felperes által nem vitatott tényállás figyelembevételével megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében helyesen hívta fel a döntéséhez irányadó, releváns jogszabályokat, és azok alapján érdemben jogszerű döntést hozott, döntésével azonban a másodfokú bíróság csupán az indokolás kiegészítésével értett egyet.

[20] A Fővárosi Ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy a mulasztási kereset, mint speciális pertípus tekintetében a Kúria számos döntésében (pl. Kf.II.40.452/2021/5., Kf.VII.39.209/2022/5.) elvi éllal mutatott rá, hogy a mulasztási per a közigazgatási szerv közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettsége elmulasztásának orvoslására irányuló per. E pertípus eredményesen akkor kezdeményezhető, ha megállapításra kerül, hogy a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény meghozatalára vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettségét elmulasztja. A Kp. 129. §-a szerint ítéletében a bíróság akkor állapít meg mulasztást, ha a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségének az irányadó elintézési határidőn belül nem tett eleget. A mulasztási perben a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az alperest terhelte-e az adott közigazgatási cselekmény megvalósításának kötelezettsége. Abban a kérdésben, hogy érdemben milyen tartalmú döntésre kerülne/kerülhetne sor, nem foglалhat állást.

[21] A nem vitatott tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított jelentőséget azon körülménynek, hogy a felügyeleti szerv az alperest a kiskorú gyermekeket és a III. rendű felperest érintő, folyamatban lévő ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata iránti eljárásból kizárta. Az Ákr. 15. § (1) bekezdése alapján a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén vagy kijelölés alapján köteles eljárni. Ebből következően a hatóság abban az esetben köteles eljárni, ha az ügyben külön jogszabályi rendelkezés alapján illetékességgel és hatáskörrel, vagy az adott ügyre kijelöléssel rendelkezik. Jelen ügyben az alperes kizárt szerv, így függetlenül attól, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata ügyében számos eljárási cselekményt végzett, kizárására tekintettel eljárásra nem volt jogosult, a hatóság vezetője kizárási kérelmének benyújtását, majd kizárását követően az ügyben többé döntést nem hozhatott. Az Ákr. 22. §-a a kizárási okokhoz azt a tilalmat kapcsolja, hogy „nem vehet részt az ügy elintézésében”, ezzel is érzékeltetve, hogy eljárási tilalomról van szó. A kizárási eljárásra és döntésre az Ákr. az általános szabályokhoz képest speciális szabályokat állapít meg (24. §). Mivel a kizárás az ügy elfogulatlan intézéséhez fűződő lényeges érdek biztosítóka, ezért garanciális szabályként került beiktatásra, hogy a kizárásról a hatóság végzésben dönt és azt az ügyféllel is közli [24. § (3) bekezdés], továbbá az intézményi kizárási okok esetében a felügyeleti szervnek kell bejelenteni a kizárási ok fennállását, és ő folytatja le a kizárási eljárást a 24. §-ban részletezett módon.

[22] Ennek megfelelően a kizárt szerv helyett a kijelölt hatóság volt köteles az ideiglenes hatályú elhelyezés Gyvt. 73. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálatára, és az elsőfokú bíróságnak a kizárt szerv vonatkozásában kifogásolt mulasztás körében további vizsgálatot folytatnia, a mulasztás megállapíthatóságát kizáró további körülményekre rámutatnia nem kellett; további megállapításai a per érdemi eldöntésére kihatással nem voltak. A Kp. 127. §-a szerinti mulasztás nem állapítható meg, ha a felperesek az ügyből kizárt közigazgatási szerv közigazgatási cselekménye elmulasztására hivatkoznak. Ily módon a felperesek fellebbezési hivatkozásával szemben az elsőfokú bíróság nem állapíthatta meg, hogy az alperes kizárását követően elmulasztotta a Gyvt. 73. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti kötelezettségét, valamint nem kötelezhette a kizárt alperest a felperesi költségek viselésére sem.

[23] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem nyújtott be, perköltséget nem érvényesített, ezért arról a másodfokú bíróságnak a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1)-(2), (5) bekezdésére és 82. § (3) bekezdésére figyelemmel rendelkeznie nem kellett.

[25] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontjában és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték viselésére a III. rendű felperes a Kp. 99. § (3) bekezdés és 35. § (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján köteles. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[26] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. június 16.

dr. Németh Andrea s.k. a tanács elnöke	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k. előadó bíró	dr. Rác Krisztina s.k. bíró
---	---	--------------------------------